

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การสังเคราะห์งานวิจัย: การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียน
ในการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ชื่อผู้เขียน : นายธีระพล เฟ็งจันทร์

ชื่อปริญญา : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : พื้นฐานการศึกษา

ปีการศึกษา : 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี พันธุ์ไทย
3. รองศาสตราจารย์นุชนาถ สุนทรพันธุ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนและโรงเรียนในการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วม
ในการริเริ่มโครงการ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ 3) ด้านการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินการโครงการ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนในการจัดการการศึกษา
ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2536-2544 จำนวน 11 เรื่อง
มาสังเคราะห์ด้วยวิธีสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research methodology)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ประเด็นการมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการในการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ชุมชนมีความสัมพันธ์เชิงประวัติศาสตร์และความสัมพันธ์ เชิงเครือญาติกับบุคลากรของ
โรงเรียน และโรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกชั้นตอน

ปัญหาและอุปสรรค คือ แนวคิดและทัศนคติการมีส่วนร่วม เป็นแนวคิดเชิงอุดมคติไม่สามารถปฏิบัติได้จริง และชุมชนมีความเข้าใจว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียน

2. ประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการในการจัดการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ชุมชนและโรงเรียนได้มีการร่วมมือกันพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดยโรงเรียนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

ปัญหาและอุปสรรค คือ การบริหารงานราชการแบบรวมศูนย์อำนาจ ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. ประเด็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการในการจัดการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชนระดมทรัพยากรให้โครงการอยู่ในระดับที่สูงมาก ส่วนความ
ร่วมมือทางวิชาการ โรงเรียนใช้ฐานข้อมูลและใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค คือ ชุมชนไม่มีเวลาเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ และ
การบริหารแบบราชการของโรงเรียนไม่เอื้อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

4. ประเด็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการในการจัดการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา
ร่วมประเมินผลโครงการ โดยการสนับสนุนจากหน่วยงานทางราชการ

ปัญหาและอุปสรรค คือ ชุมชนมีเวลาว่างไม่ตรงกัน และเห็นว่าการจัดทำโครงการ
เป็นเรื่องของทางโรงเรียน จึงไม่เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล

ABSTRACT

TE 160809

Thesis Title : Research Synthesis: Community and School Participation
in Management of Basic Education

Student's Name : Mr. Teerapol Pengjan

Degree Sought : Master of Education

Major : Foundations of Education

Academic Year : 2004

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Pimpun Tepsumetanon Chairperson
2. Assoc. Prof. Dr. Boonmee Punthai
3. Assoc. Prof. Nuchanad Soonthornpan

The purposes of this research were to synthesize the research on community and school participation in management of basic education in 4 aspects 1) participation in project initiation 2) participation in project planning 3) participation in project operation 4) participation in project evaluation from 11 studies related to community and school participation in management of primary and secondary education during 1993 – 2001 by using qualitative research method

The results were as follow:

1. For participation in project initiation, there was historical relationship between the communities and the schools, school personals were also related to parents through family relationships, school provided opportunities for communities to participate in all steps as well

Problems and obstacles were impractical ideal ideas and attitudes toward participation and communities understood that education management was the duty of schools.

2. For participation in project planning, communities and schools cooperated well in the project development in accordance with local problems and needs by encouraging communities to participate in all steps..

Problems and obstacles were centralization of bureaucracy which excluded communities from participation in education management.

3. For participation in project operation, communities strongly supported project. For academic cooperation, school utilized local data bases and resources as learning resources.

Problems and obstacles were time constraints which prevented communities from fully participating in the projects and bureaucratic administration did not facilitate community participation.

4. For participation in project evaluation, school allowed communities and related personals evaluate projects with support from government education departments.

Problems and obstacles were incongruent leisure time. Communities also believed that it was schools' duty to evaluate project, as they did not participation.